

Қ.А.ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

МЕДИЦИНА ФАКУЛЬТЕТІ

СӨЖ

**Тақырыбы: Стоматологияда қолданылатын
клиникалық-фармокологиялық дәрі-дәрмектер.
Пломбалық материалдар.**

- **Қабылдаған: Хабибуллаева Ш**
Орындаған: Абдувахובה Р
Тобы: СТК-331

Жоспар:

Кіріспе

Негізгі бөлім

Стоматологияда қолданылатын клиникалық-фармокологиялық дәрі-дәрмектер.

Пломбалық материалдар.

Қортынды

Пайдаланған әдебиеттер

Пломбылау

- емдеудің соңғы кезеңі болып келеді.
- тісжегіні егеп-тазалағаннан кейін тісжегі қуысын бітеп, тістің анатомиялық пішіні мен қызметін қалпына келтіруге арналған шараға жатады.

Пломбылық материалдар жүйесі:

- Уақытша пломбылық материалдар
- Тұрақты пломбылық материалдар
- Төсемдерге арналған – емдік
- аралық
- Түбір өзектерін пломбылауға арналған

Уақытша пломбылық материалдарға

қойылатын талаптар

- Ұлпаға зиянды әсері болмау керек

Тісжегі қуысың толық
герметикалық жабылуы
механикалық тұрақты болу
керек

химиялық тұрақты болу керек

Суға тұрақтылығы жоғары болу
керек

- Тісжегі қуысына оңай салынып,
алынуы керек

Уақытша пломбылық материалдар

Уақытша пломбылық материалдар тісжегі қуысын аз уақытқа (2-14 тәулікке) емдік материалдарды ұстату үшін қолданылады.

Кең қолданыс тапқан өкілі - Ұнтағы мырыш тотығынан(64%), мырыш сульфатынан (26%), каолиннен(10%) тұрады. Ұнтақты суға араластыру арқылы 1,5-2 минутте қатая бастайтын жұмсақ масса алынады.

жасанды дентин (цинк-сульфатты цемент).

- Ұнтағы:
- мырыш тотығы(64%),
- мырыш сульфаты (26%),
- каолин(10%)
- Ұнтақты суға араластырады,
- 1,5-2 минутте қатая бастайтын жұмсақ масса.

Дентин қойыртпағы (дентин-паста)

- жасанды дентиннің ұнтағын өсімдік майларына қосады → қойыртпақ (күнбағыс, қалампыр, жүгері майлары).
- Дене жылуында 2-3 сағатта қатаяды.

Мыршоксидэвгенольды цемент

- мырыш тотығын эвгенолмен немесе қалампыр майымен араластыру.
- Қасиеттері – жансыздандару, антисептикалық.
- Қатаю уақыты – 10-12 сағат.

Виноксол

- Мырыш оксиді гваяколды цемент
- Ұнтағы – мырш оксиді
- Сұйықтығы – гваяколда полистерол ертіндісі
- Қасиеттері – антисептикалық, берік, адгезия жақсы
- 6 айға дейін

Поликарбоксилатты цемент

- Ұнтағы – мырыш оксиді
- Сұйықтығы – полиакрил қышқылының судағы ертіндісі
- Қасиеттері - жақсы адгезия, жақсы жабысады, ұлпаға зиянды ісер тигізбейді

Емдік төсемдерге қойылатын талаптар:

Емдік төсемдер келесі қасиеттерге ие болу керек:

- тіс ұлпасына репаративті және қабынуға қарсы әсер ету керек,
- жансыздандыру,
- орынбасушыны дентиннің құрылуын жеделдету,
- антибактериальды болу керек,
- ұлпаға зиянді әсері болмау,
- пластикалық болу қажет,
- адгезиясы жақсы болуы тиіс.

Емдік төсем

- Құрамында кальций

- құрамында эвгенол

- комбинирлеген

Емдік төсемдердің жіктелуі:

Кальций гидроксиді негізіндегі материалдар:

- - өздігінен қатаятын
- - сәулемен қатаятын

Мырыш-эвгенолды цементтер:

- - меншікті мырыш-оксид-эвгенолды цементтер
- - толықтырғышы бар беріктетілген мырыш-оксид-эвгенолды цементтер

Аралас емдік пасталар:

- - официнальды комбинирленген емдік пасталар
- - ex tempore дайындалатын комбинирленген емдік пасталар

Кальций гидроксиді негізіндегі емдік төсемдер

- терапиялық стоматологияда кеңінен қолданылады.
- **Құрамы:** Негізін кальций гидроксиді құрайды. Бұл ұсақдисперсиялы ұнтақ, рН-ы - 12,4. Кальций гидроксиді атмосфералық көмірқышқыл газына өте сезімтал болып келеді, ауадан сіңіріп оны кальций карбонатына айналдырады.

Қасиеттері:

- Ұлпаны кальций гидроксидімен тікелей емес жапқанда, оның жоғары рН-ына (10-12) байланысты дентин өзекшелерін толтырып, орынбасушы дентиннің түзілуіне әсерін тигізеді. Препараттың жоғары сілтілік ортасы антисептикалық әсер етіп, мырыш-фосфатты цементтерден шығатын қышқылдарды бейтараптандырады.
- Препаратпен ұлпаны тікелей жапқанда алдымен дегенерациялану аймағы мен 50-150мк тереңдікте некроз дамиды. Кейін ұлпаның қанмен қамтамасыз етілуі қалпына келіп, ал 1-айдан соң ұлпа мүйізшесі ашылған аймақта дентинен кұрылған көпірлер қалыптасады.

Оң қасиеттері

- -Қабынуға қарсы
- -Антисептикалық әсер етеді
- -Орынбасушы дентин түзілуін ынтыландырады

Теріс қасиеттері

- -рН деңгейінің (12-ге дейін) жоғары болуынан ұлпаның некроздануы мүмкін
- -дентикл мен петрификаттар түзілген жайғдайда, тіс қуыстарының жартылай облитерациялануы мүмкін.

Құрамында кальций су Тотығы $\text{Ca}(\text{OH})_2$ бар емдік төсемдер

Өкілдері:

- Кальрагент (фирма ВладМиВа).
- Кальцесил (фирма ВладМиВа).
- Кальцесил LC (фирма ВладМиВа).
- Эстерфил Са (фирма Диас).
- Calcicur (фирма Voco).
- Calcimol (фирма Voco).
- Calcimol LC (фирма Voco)
- Calcipulp (фирма Septodont)
- Septocalcine ultra (фирма Septodont).
- Dycal (фирма Dentsply).
- Life (фирма Kerr).

МЫРЫШ-ЭВГЕНОЛДЫ ЦЕМЕНТТЕР

- **Ұнтақ** – мырыш оксиді, оған полимерзациялануды жылдамдату үшін 1-2% сірке-қышқылды мырыш, сірке ангидридi, канифоль және тағы басқалар қосылуы мүмкін.
- **Сұйықтық эвгенол** немес қалампыр майынан (85% эвгенол) тұрады. Сұйықтық құрамына полимеризацияны жылдамдату үшін этил спирті және сірке қышқылы, сонымен қатар судың аз мөлшері қосылуы мүмкін.

Оң қасиеттері

- Жансыздандыратын
- антисептикалық
- рентгеноконтрасты
- жұмыс уақыты ұзақ

Теріс қасиеттері

- -беріктілігі төмен
- -ауыз және тін сұйықтығы әсерінен ериді
- -композиттік пломбалық материалдармен сәйкес келмейді
- -потенциалды аллерген болып табылады

Өкілдері

- **Биодент** фирма Медполимер;.
- **Эвгецент-П** фирма ВладМиВа;
- **Кариосан** – фирма Spofa Dental;
- **Cavitec** - фирма Kerr;
- **Eugespad** - фирма SPAD;
- **CP-CAP** - фирма Lege Artis;
- **IRM** - фирма Dentsply;
- **Zinoment** - фирма Voco.

Комбинирленген емдік төсемдер

Официальные комбинированные лечебные пасты

- **Пульпанес** (фирма ВладМиВа)
- **Anesthopulpe** (фирма Septodont)
- **Anthocryl** (фирма Septodont)
- **Pulpanest** (фирма Septodont)
- **Pulpomixine** (фирма Septodont)
- **Pulprovital** (фирма LEGE Artis)

Аптекада дайындалатын емдік төсемдер

- Костно-гепариновая паста.
- Лизоцим-витаминальная паста.
- Паста ММП (маточное молочко, прополис)

Аралық төсемдер

- Барлық тұрақты пломбылық материалдар тіс ұлпасына тітіркендіруші зиянды әсер көрсетеді. Минералды цементтердің құрамындағы қышқыл, амальгаманың жылу өткізгіштігі, композиттердің құрамындағы акрил шайырларды және қатаю кезінде бөлінетін жылу.
- Ұлпаға осы зиянды әсерлерді тигізбеу үшін аралық төсемдер қолданылады.
- Ұлпамен тістің арасына қойылады.

цементтер

- Цинк-фосфатты цементтер
- Бактерицидті цементтер
- Силикатті цементтер
- Силико-фосфатты цементтер
- Цинк-эвгенольдi цементтер
- Поликарбоксилатты цементтер
- Шыныиономерлі цементтер
- Полимерлі цементтер

Цинк-фосфатты цемент

- Цинк оксиді -75-90%, жабысқақтық.
- Магний оксиді-610% иілгіштік, созылғыштық, беріктік.
- Аллюминий оксиді -3-6%,
- Кальций оксиді өте аз мөлшері – тұтқырлық береді, қатаюы уақытына әсер етеді.

Силикатты-цемент.

Ұнтағы ұсақталған алюмосиликатты шыны.

- Кремний оксиді (тотығы) 29-47%.
- Алюминий оксиді 15-35%,
- кальций оксиді 0,27-14%
- фтор 5-15%,
- фосфор оксиді 2-7,6%
- Сұйығы фосфатты цементтікіндей

Өкілі

- силицин - 7 түспен шығарылады.
- Фритекс(Чехия),
- Био-трей(Великобритания),
- Парцилап (Швейцария).

Силико-фосфатты цемент

- Ұнтағы 80% силикат-цемент ұнтағымен, 20% фосфат-цемент ұнтағынан тұрады.
- Өкілдері-силидонт, аристос, люмикон, теллурий, Де-Трей (Англия), инфандит (Чехия).

Бактерицидті цемент

- құрамына мыс, күміс, сынап, тұздар, темір, бактерияларға қарсы дәрілер қосылады.
- Өкілі: күміс құрамды фосфатты цемент, аргил (Чехия), диоксифосфат (Ресей).
- Қолдану орны: сүт тістері, аралық төсем үшін.

Поликарбоксилатты цемент

- Ұнтағы арнаулы өңдеуден өткен мырышоксиді, магний оксиді қосылған.
- Сұйығы полиакрилқышқылының 50% судағы ерітіндісі. Кіреуке мен дентинмен химиялық байланысқа түсе алады.

Шыныиономерлік цемент

- Алғаш 1871 жылы Wilson, Kent ойлап тапқан.
- Ұнтағы құрамында кремний, алюминий, фтор белгілі (оңтайлы) қатынаста болатын алюмосиликатты шыны.
- Сұйығы дистилденген су, немесе полиакрил қышқылының судағы ерітіндісі.
- Дентинмен биологиялық жақындығы бар. Қатаю уақыты 4 мин, 0,1% отырыс (усадка) береді.
- Химиялық жолмен және сәуле әсерінен қатаяды.
- III-V кластық тісжегі қуыстарын, эрозия ошақтарын пломбылауға, сүт тістердің табиғи сайларын бекітуге арналған.
- Ұзақ уақыт фтор бөледі.

ШИЦ өкілдері

- Ketac-Fil (фирма 3M-Espe);
- Ionofil (фирма Voco);
- Fugii-II (фирма GC).
- Ketac-Molar (фирма 3M);
- Kavitan (фирма Spofa Dental);
- Мегацем
- Aqua Ionobond (фирма Voco);
- Ionobond (фирма Voco);
- Base Line (фирма Dentsply).

Керметтер

Құрамында металл бар ШИЦ

- **Argion Molar** (фирма VOCO);
- **Chelon Silver** (фирма 3M);
- **Miracle mix** (фирма GC);
- **Alpha Silver** (фирма DMG).

Гибридни ШИЦ

Химиялық жолмен және сәулемен қатаятын ШИЦ

Восстановительные материалы:

- **Vitremer TC;**
- **Photac-Fil (Quick)** (фирма 3M ESPE);
- **Fuji II LC** (фирма GC).

Подкладочные цементы:

- **Vitrebond** (фирма 3M ESPE);
- **Aqua Cenet** (фирма VOCO);
- **Fuji Bond LC** (фирма GC);
- **Fuji Lining LC** (фирма GC);
- **XR-Ionomer** (фирма Kerr).

Пайдаланылған әдебиеттер!

- [↑](#) Қазақ энциклопедиясы 7 т,
- [↑](#) А. Тыныбеков